

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

GRUNDTVIG

Historie sukcesu

EUROPA STWARZA MOŻLIWOŚCI

Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedź na pytania dotyczące Unii Europejskiej.

Numer bezpłatnej infolinii (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*): niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty

Ponieważ realizacja wielu projektów dobiegła końca, podane linki do stron internetowych i adresy kontaktowe mogą być już nieaktualne.

Bardzo wiele informacji na temat Unii Europejskiej znajduje się w Internecie. Dostęp można uzyskać przez serwer Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2008

ISBN 978-92-79-05889-9

© Wspólnoty Europejskie, 2008

Powielanie materiałów jest dozwolone, pod warunkiem że zostanie podane ich źródło.

Printed in Belgium

DRUK NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

Grundtvig: Nie przerywaj nauki

Europa przechodzi poważne przemiany, a wiążące się z nimi wiedza i innowacje to najcenniejsze zasoby we współczesnej gospodarce światowej. Uczenie się przez całe życie oraz dostępność i jakość europejskich systemów edukacji i szkolenia odgrywają zasadniczą rolę w urzeczywistnianiu ambitnego celu przekształcenia UE w dynamiczną, opartą na wiedzy gospodarkę.

Uczenie się przez całe życie wymaga podstawowych sprawności: do prowadzenia i kontynuowania nauki oraz osobistej organizacji tego procesu. Potrzebne są podstawowe umiejętności, takie jak czytanie, pisanie i liczenie oraz umiejętności w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu oceny, zdobywania, przetwarzania oraz przyswajania wiedzy i kwalifikacji. Obywatele Europy stoją również przed nowymi wyzwaniami, ponieważ znajomość języków oraz innych kultur zyskują na znaczeniu na europejskim rynku pracy i w społeczeństwach europejskich, na które składają się różnorodne tradycje i kultury. Nowe technologie zmieniają sposób pracy i wymagają dodatkowych umiejętności. Kwestionowane są tradycyjne modele rodziny, a „starzenie się społeczeństwa” również stwarza nowe wyzwania.

Program Grundtvig wychodzi naprzeciw potrzebom dydaktycznym osób korzystających z wszelkich form kształcenia dorosłych. Jego celem jest tworzenie nowych możliwości nauki dla wszystkich, szczególnie zaś dla dorosłych stojących przed groźbą wykluczenia społecznego i starszych pracowników. Skupia słuchaczy, nauczycieli i organizacje kształcenia dorosłych, pozwalając im na wymianę doświadczeń, uczenie się od siebie nawzajem i rozwijanie nowych kierunków w kształceniu dorosłych.

Broszura, którą mają Państwo w ręku, przedstawia 20 godnych naśladowania projektów wielostronnych i partnerstw programu. Zachęcam wszystkich zaangażowanych w edukację dorosłych w Europie, aby skorzystali z przedstawionych przykładów będących bogatym źródłem inspiracji dla ich działalności w ramach programu Grundtvig i nowego programu Uczenie się Przez Całe Życie.

Ján Figel'

*Członek Komisji Europejskiej
odpowiedzialny za edukację,
szkolenia, kulturę i młodzież*

SPIS TREŚCI

4 | Na naukę nigdy nie jest za późno – Program Grundtvig

Projekty wielostronne Grundtvig

6 | Wciąż aktywni!

7 | Szansa w sporcie

8 | ICAR – Komunikacja przez Internet i aktywna rehabilitacja dla osób z zaburzeniami umysłowymi

9 | Landworker – Nowe placówki kształcenia dorosłych na obszarach wiejskich

10 | Budowanie akceptacji społecznej przez kształtowanie podstawowych umiejętności

Partnerstwa programu Grundtvig na rzecz kształcenia

11 | Kontakt starszych osób zaniedbywanych społecznie lub niepełnosprawnych z dziećmi przez wspominanie przeszłości (TEDDYBEAR)

12 | Europejska sieć komputerowa – Internet dla starszych osób (EuCoNet)

13 | Praktyka czyni mistrza – Promowanie obywatelstwa europejskiego przez naukę języków

14 | Spotkania z etyką

15 | READCOM – kluby czytelnicze dla dorosłych

16 | NEWROLE

17 | IMPATH – Ścieżki migracji

18 | CASCADE – Druga szansa

19 | Życie w Europie

20 | Wielodyscyplinarne podejście do edukacji podstawowej dorosłych i nauki w więzieniach

Sieć Grundtvig

21 | Europejska jakość w indywidualnych ścieżkach kształcenia (EQUIPE)

Języki

22 | Słuch i dotyk – Podstawowy kurs angielskiego dla niedowidzących i niewidomych

23 | JOYFLL – Przyłącz się do wnuków w nauce języka obcego

24 | ALLEGRO – Umożliwienie nauki języków przez wyciągnięcie ręki do grup z zewnątrz

25 | Otwarcie możliwości nauki języka (OdLL)

26 | Więcej informacji o programie Grundtvig 2007–2013 – Cele i działania

Na naukę nigdy nie jest za późno – program Grundtvig

4 | Akcja Grundtvig została uruchomiona w 2000 r. w ramach programu Socrates II, nadając kształceniu dorosłych ten sam status w strukturze programu co szkolnictwu podstawowemu i wyższemu. Celem akcji Grundtvig było pobudzenie europejskiego wymiaru nauki przez całe życie przez wniesienie wkładu – usprawnienie współpracy transnarodowej – w innowacyjność oraz poprawę dostępności i jakości alternatywnych ścieżek edukacyjnych oraz promowanie nauki języków.

Grundtvig to wszystkie poziomy i dziedziny kształcenia dorosłych oraz nauka formalna, nieformalna i incydentalna. Swoim zakresem obejmuje wszystkich dorosłych, jednak poświęca szczególną uwagę osobom o większych potrzebach. W ramach akcji Grundtvig wspierane są przede wszystkim osoby bez podstawowych kwalifikacji, osoby żyjące na obszarach wiejskich i obszarach o niekorzystnym położeniu oraz osoby upośledzone ze względów społeczno-ekonomicznych. Akcent kładzie się tu również na ludzi o szczególnych potrzebach w zakresie edukacji lub ludzi należących do grup,

do których „trudno dotrzeć” i które zwykle nie biorą udziału w inicjatywach edukacyjnych.

W latach 2000–2006 w ramach programu Grundtvig udzielono wsparcia 424 projektom wielostronnym, których celem było opracowanie nowatorskich metod w dziedzinie kształcenia dorosłych. Ponadto udzielono wsparcia ponad 1600 partnerstwom na rzecz kształcenia. Są to niewielkie projekty współpracy, w które zaangażowane są instytucje kształcenia dorosłych, ich kadra nauczycielska i słuchacze.

Grundtvig w liczbach	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Placówki kształcenia dorosłych uczestniczące w partnerstwach	0	478	924	1182	1402	1795	1980
Projekty wielostronne, sieci współpracy i seminaria tematyczne	78	67	59	45	74	81	51

Partnerstwo na rzecz kształcenia zbliża placówki kształcenia dorosłych

Nacisk w tych prowadzonych na niewielką skalę projektach współpracy kładziony jest na umożliwienie i usprawnienie wymiany przykładów dobrej praktyki i wiedzy przez placówki kształcenia dorosłych w określonych dziedzinach. Partnerstwo na rzecz kształcenia to dla wielu ich uczestników często pierwsze doświadczenie ze współpracą europejską. Jest to również cenne narzędzie mobilności europejskiej oraz możliwość rozwoju osobistego i zawodowego.

Uczący się także czerpią korzyści z tego rodzaju współpracy. Komunikują się przez Internet z kształcącymi się dorosłymi z innych krajów, dzielą się z nimi swoją twórczością artystyczną i poznają na spotkaniach projektowych. Grundtvig zmienia życie wielu osób uczących się, które zostały pokrzywdzone przez los, dając im pewność siebie, motywację do nauki, poprawiając umiejętności w zakresie komunikowania się oraz zwiększając zrozumienie innych kultur.

Znaczenie projektów wielostronnych Grundtvig

Celem projektów wielostronnych jest wypracowanie wysokiej jakości materiałów i nowatorskich metod dydaktycznych, jak również rozwiązań w zakresie m.in. wartościowania procesu uczenia się, wskazówek i doradztwa w dziedzinie kształcenia dorosłych oraz narzędzi informacyjnych. Wyniki projektów są rozpowszechniane w odpowiednich środowiskach. Projekty te mają za zadanie pobudzać rozwój europejskiego wymiaru kształcenia dorosłych.

W ten sposób projekty Grundtvig wywierają wpływ na rozwój kształcenia dorosłych w wielu krajach Europy. Ich przedmiotem są między innymi podstawowe umiejętności i kwalifikacje, uczenie się w dorosłym życiu, edukacja w więzieniach, nauka języków, korzystanie z Internetu i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz edukacja kulturowa.

| 5

Ciąg dalszy – Grundtvig w programie Uczenie się Przez Całe Życie

Wraz z objęciem nowym programem Uczenie się Przez Całe Życie, program Grundtvig stał się częścią celu ogólnego, jakim jest wkład kształcenia ustawicznego w rozwój UE jako nowoczesnego społeczeństwa opartego na wiedzy, ze zrównoważonym rozwojem gospodarczym, większą liczbą lepszych miejsc pracy i większą spójnością społeczną.

Celem programu Grundtvig jest wspieranie wszystkich osób działających w dziedzinie kształcenia dorosłych. Działania w jego ramach koncentrują się na wyzwaniu edukacyjnym starzejącego się społeczeństwa europejskiego oraz zapewnieniu dorosłym możliwości rozwoju wiedzy i kwalifikacji.

Podobnie jak w poprzednich latach program Grundtvig będzie wspierał:

- Mobilność jednostek, jak np. szkolenia w pracy dla nauczycieli i innych pracowników systemu kształcenia dorosłych
- Partnerstwo na rzecz kształcenia zawierane przez placówki kształcenia dorosłych z różnych krajów europejskich
- Projekty wielostronne i sieci współpracy w dziedzinie kształcenia dorosłych

Więcej informacji znajduje się w załączniku do broszury oraz na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/grundtvig/index_en.html

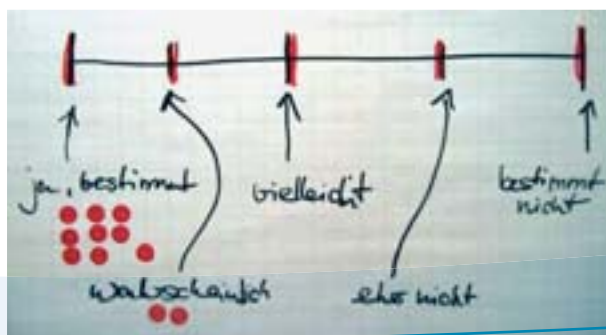
Wciąż aktywni!

6 | **Projekt „Still Active!” (Wciąż aktywni!) stanowi jednoznaczny dowód, że wolontariusze nie muszą być młodzi, by brać udział w projekcie wymiany międzynarodowej. W świetle zachodzących w Europie zmian demograficznych międzynarodowy wolontariat może wnieść istotny wkład w promowanie aktywnego obywatelstwa wśród osób starszych dzięki cechującej go aktywnej solidarności.**

W ramach projektu opracowano koncepcję i praktyczne podejście w realizacji wolontariatu dla osób starszych. Wolontariat ten pomyślano nie tylko jako sposób na utrzymanie ich aktywności i miesienie pomocy, lecz także jako uznany sposób na naukę incydentalną. Dzięki wcześniejszym doświadczeniom z realizacją programów wolontariatu dla starszych osób uczestnicy projektu mogli skupić się na opracowaniu modelu szkolenia wolontariuszy i organizacji przyjmujących. W trakcie projektu 29 starszych osób z 6 krajów europejskich wzięło udział w projektach wolontariatu za granicą. Zdobyte doświadczenia stanowiły ważną podstawę do opracowania podręczników dla wolontariuszy i organizacji przyjmujących.

Wynikiem projektu są między innymi badania, warsztaty, strona internetowa i raporty oceniające. Zorganizowano również konferencję europejską mającą na celu rozpowszechnianie pomysłu i jego pierwszych wyników. Inne organizacje, w tym organizacje pozarządowe oraz władze lokalne, mogą bezpośrednio skorzystać z dwóch podręczników przedstawiających wyniki całego projektu.

Wyniki te stanowią bogate źródło inspiracji dla organizacji pozarządowych i władz lokalnych, a skutkiem projektu jest już szereg umów dwustronnych na uruchomienie nowych wolontariatów. Projekt stanowi również punkt startowy do wdrożenia nowych działań na zasadzie wolontariatu w ramy partnerstw programu Grundtvig na rzecz kształcenia, będących częścią nowego programu Uczenie się przez całe życie.

Still Active! Performing Voluntary Service After 55 Years Old A (Survival) Training Scheme

KOORDYNATOR PROJEKTU
ASSOCIAZIONE LUNARIA

DANE KONTAKTOWE
Davide Di Pietro
Via Buonarroti,39
I-00185 Roma
dipietro@lunaria.org

PARTNERSTWO
8 partnerów z IT, BE, AT, DK, UK i DE

STRONA INTERNETOWA
http://www.lunaria.org/eng/europ_vol.html
Pobieranie publikacji:
<http://www.isis-sozialforschung.de/download/PubFD2a.pdf>
<http://www.isis-sozialforschung.de/download/PubFD2b.pdf>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2003–2005

Szansa w sporcie

| 7

Dwuletni projekt programu Grundtvig pod nazwą „A Sporting Chance” (Szansa w sporcie) uruchomiono w październiku 2003 r. Jego celem jest wykorzystanie obiektów sportowych do założenia ośrodków wsparcia dla młodych ludzi zmagających się z problemem wykluczenia społecznego w celu ich reintegracji ze społeczeństwem i pobudzenia rozwoju osobistego. Korzystanie z pozytywnego i atrakcyjnego wizerunku klubów sportowych jest środkiem pobudzenia aktywności młodych ludzi w lokalnej społeczności i podjęcia na nowo nauki.

Pomysł narodził się w Anglii, gdzie większość profesjonalnych klubów sportowych posiada ośrodki kształcenia. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że zbliżenie „gwiazd” do osób nie w pełni wykorzystujących swoje możliwości oraz wykorzystanie „nauki przez grę” niezwykle motywuje młodych chłopców i dziewczęta, którzy nie w pełni wykonują swój potencjał w szkole.

Celem projektu Szansa w sporcie było przeniesienie doświadczeń brytyjskich na grunt innych krajów, tj. Niderlandów, Niemiec i Szwecji oraz skoncentrowanie wysiłków na grupie wiekowej 16–25 lat. Młodzi ludzie w tym wieku kończą już regularną naukę lub przerywają ją, dlatego należy ich zmotywować do podjęcia nauki na nowo. Projekt Szansa w Sporcie miał na celu zaoferowanie im innych, uwieńczonych sukcesem doświadczeń z nauką.

W czasie trwania projektu stworzono zestaw zadań (min. pensum 20 godzin) do praktycznego wykorzystania w różnych środowiskach w Europie, obejmujący godne naśladowanie i nowatorskie strategie oraz przygotowano raport analityczny opierający się na studium porównawczym wyników projektu. Ponadto organizacje partnerskie utworzyły lokalne partnerstwa w swoich miastach w oparciu o lokalne obiekty sportowe, zorganizowały nabór uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz szkolenie nauczycieli. Na stronie internetowej dostępne są wszystkie wyniki projektu, a pierwsze dodatkowe korzyści wykazują użyteczność tego niestandardowego podejścia.

A Sporting Chance

KOORDYNATOR PROJEKTU
STICHTING REGIONAAL
OPLEIDINGCENTRUM

DANE KONTAKTOWE

Wilfried Koekkoek
P.O. BOX 6560
6503 Nijmegen
Netherlands
webmaster@
sportingchanceproject.net

PARTNERSTWO

9 organizacji partnerskich z NL, UK, SE, GR i DE

STRONA INTERNETOWA

<http://www.sportingchanceproject.net>

CZAS TRWANIA PROJEKTU

2003–2005

ICAR – Komunikacja przez Internet i aktywna rehabilitacja dla osób z zaburzeniami umysłowymi

8 |

Celem projektu ICAR była pomoc osobom chorym psychicznie w nabyciu umiejętności komputerowych, tj. korzystania z Internetu i budowania stron internetowych. Badano również sposoby, w jakie szkolenie komputerowe i internetowe może przyczynić się do rehabilitacji osób chorych psychicznie. Wraz z partnerami stowarzyszenie POMOST w Warszawie opracowało koncepcję i program szkoleń IT, podręcznik szkoleniowy i stronę internetową.

Schizofrenia to jedna z najczęstszych i najcięższych chorób umysłowych. Cierpi na nią 1% ludzi. Choroba ujawnia się zwykle przed ukończeniem 30 roku życia. Osoby chore na schizofrenię to grupa szczególnie narażona na marginalizację i wykluczenie społeczne. W ramach projektu zastosowano nowoczesne technologie komputerowo-komunikacyjne w programach rehabilitacji i edukacji osób chorych psychicznie, wzbogacając tradycyjne metody rehabilitacji technikami multimedialnymi. Pacjenci nabywali nowe umiejętności i kwalifikacje komputerowe oraz

zaznajamiali się z nowym medium, które może im pomóc wyrażać własną osobowość. Na przykład strony internetowe opracowane przez uczestników kursu przedstawiają ich zainteresowania, hobby oraz pozwalają im wyrażać własne opinie.

W ciągu 2 lat z kursów komputerowych dostępnych w różnych ośrodkach szkoleniowych partnerstwa skorzystało 240 osób z problemami psychicznymi. Ponieważ jest to nowa inicjatywa naukowa, bardzo ważna była obserwacja pacjentów od samego początku trwania projektu. Okazało się, że projekt wywarł znaczny wpływ na rehabilitację chorych na schizofrenię. Jego wyniki dowiodły, że kursy nie tylko pomogły chorym w terapii, lecz także zwiększyły ich szanse na zatrudnienie.

Na stronie internetowej umieszczono informacje o wynikach projektu, programie kursu ICAR, raporty oceniające oraz podręcznik o metodach integracji społecznej osób umysłowo chorych.

ICAR – Internet Communication and Active Rehabilitation for People with Mental Disorders

KOORDYNATOR PROJEKTU

BRÓDNOWSKIE STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓL I RODZIN OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI „POMOST”

DANE KONTAKTOWE

Paweł Bronowski
Św. Wincentego 85
PL-03-291 Warszawa
pawel.bronowski@icar.org.pl

PARTNERSTWO

5 partnerów reprezentujących
4 kraje europejskie
(PL, DE, BE, NL)

STRONA INTERNETOWA

<http://www.icar-eu.org>

CZAS TRWANIA PROJEKTU

2002–2004

Landworker – Nowe placówki kształcenia dorosłych na obszarach wiejskich

Dostęp do kształcenia dorosłych na terenach wiejskich i trudno dostępnych jest często ograniczony, a uczęszczanie na kursy szkoleniowe trudno pogodzić z codziennymi obowiązkami. Celem projektu Landworker było utworzenie „społeczności szkolnych”, czyli lokalnych ośrodków kształcenia dorosłych w społecznościach wiejskich.

Oprócz przygotowania przestrzeni do nauki, np. w byłych budynkach szkolnych lub innych nieużywanych budynkach publicznych, partnerzy przeanalizowali potrzeby osób ze wsi w zakresie kwalifikacji, a następnie opracowali specjalny program kształcenia dorosłych dla określonych społeczności.

W trakcie realizacji projektu wszyscy partnerzy założyli społeczności szkolne, która mają kształcić oraz realizować zadania informacyjne i projektowe. „Społeczności szkolne” to nie tylko miejsca przeznaczone do nauki w dosłownym tego słowa znaczeniu. Mają one stać się centrum życia wiejskiego obok ośrodka władz lokalnych. Kluczową postacią tych nowo utworzonych szkół był od samego początku tzw. landworker. Osoba ta była zaangażowana w zakładanie społeczności szkolnej, a później odpowiedzialna za koordynowanie jej działalności. Zasadniczo landworker wybrany przez partnerów projektu miał przygotowanie pedagogiczne, ale był także w pełni włączony w nurt miejscowego życia społecznego.

Podstawowym zadaniem nowych organizacji kształcenia dorosłych było określenie potrzeb szkoleniowych i ocena kursów, prace związane z Agendą 21, wdrożenie technologii informacyjno-komunikacyjnej i kursów językowych oraz założenie lokalnych sieci wsparcia. Wynikiem partnerstwa było opracowanie „Przewodnika dla ekspertów” zawierającego podstawowe informacje o tym, jak założyć społeczność szkolną, przygotować sprawozdanie z uzyskanych wyników oraz, opis przykładowej pracy każdego z partnerów. Przewodnik można pobrać ze strony internetowej projektu.

| 9

LANDWORKER – Neue Bildungsorte für die Erwachsenenbildung – Kleine Ortschaften entwickeln ihre Zukunft

KOORDYNATOR PROJEKTU
LÄNDLICHE ERWACHSENENBILDUNG IN NIEDERSACHSEN E. V.

DANE KONTAKTOWE
Heinz-Jürgen Ahlers
Johannsenstraße 10
D-30159 Hannover
ahlers@leb.de
hj.ahlers@ewetel.net

PARTNERSTWO
9 partnerów z DE, EE, HU i PT

STRONA INTERNETOWA
<http://www.citizen-school.org/>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2002–2005

Budowanie akceptacji społecznej przez kształtowanie podstawowych umiejętności

10

Jednym z największych wyzwań stojących przed społeczeństwami dzisiejszej Europy jest wspieranie uczenia się przez całe życie oraz kształtowanie przyjaznego otoczenia edukacyjnego dla dorosłych, szczególnie dla osób z zaniedbywanych grup społecznych o niskim poziomie wykształcenia, w tym mniejszości etnicznych. Uczenie się podstawowych umiejętności nie jest łatwe dla dorosłych mających trudności z uczeniem się, którym trudno jest znaleźć motywację.

Problemowi temu wychodzi naprzeciw projekt „Promoting Social Inclusion through Basic skills training” (Budowanie akceptacji społecznej przez kształcenie podstawowych umiejętności). Zamierzeniem partnerów z 8 krajów europejskich było opracowanie prostych i nowatorskich narzędzi pracy dla instytucji kształcenia dorosłych, umożliwiających im usprawnienie nauki podstawowych umiejętności. Od samego początku postanowiono, że narzędzia muszą nadawać się do zastosowania w różnych środowiskach społecznych i kulturowych. Instytucje partnerskie dzieliły się doświadczeniami i wiedzą oraz zbierały informacje o istniejących programach nauki podstawowych umiejętności. Przeprowadzono ocenę istniejących rozwiązań i programów oraz badania mające ustalić podstawowe umiejętności potrzebne ludności.

Doprowadziło to do opracowania bardziej europejskiego instrumentu, projektu stawiającego na podejście oddolne, start z poziomu lokalnego (NUTS IV). Zdobyte w ten sposób doświadczenia mają następnie zostać wykorzystane podczas opracowywania strategii w zakresie podstawowych umiejętności na szczeblu regionalnym i krajowym. Współorganizatorzy projektu oceniają, że podejście oddolne może pomóc krajom, które nie opracowały jeszcze działań w zakresie nabywania przez dorosłych podstawowych umiejętności. Celem projektu było również uwrażliwienie lokalnych polityków na rozwój podstawowych umiejętności; udało się podnieść poziom świadomości w tej kwestii. Zdołano zmienić stosunek do współczesnego znaczenia podstawowych umiejętności i kluczowych kwalifikacji oraz pytano ludzi o opinie na temat tego, czym jest uczenie się i gdzie może się ono odbywać.

Potrzebne będą dalsze badania i promocja, w celu rozwiązania nieoczekiwanego problemu generalnie skromnej roli przypisywanej społeczeństwu obywatelskiemu jako środowisku, w którym odbywa się nauka. Projekt pozwolił na podjęcie pierwszych kroków w tym zakresie.

Promoting Social Inclusion through Basic Skills learning

KOORDYNATOR PROJEKTU
MAGYAR NÉPFŐISKOLA I
TÁRSAGÁG/
NÉPFŐISKOLA INTÉZET

DANE KONTAKTOWE
Katalin Varga
Puskín utca 12
H-1088 Budapest
katalinv@nepfoiskola.hu
mnt@nepfoiskola.hu

PARTNERSTWO
Partnerzy z DK, CZ, ES, HU, PL, RO,
SI, UK i CH jako partner zewnętrzny

STRONA INTERNETOWA
<http://www.nepfoiskola.hu/pro-bsl/>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2002–2004

Kontakt starszych osób zaniedbywanych społecznie lub niepełnosprawnych z dziećmi przez wspominanie przeszłości

Nauka międzypokoleniowa oferuje korzyści dla obu zaangażowanych w nią stron. Partnerstwo Grundtviga o nazwie TEDDYBEAR objęło starszych ludzi (w wieku powyżej 50 lat) ze wszystkich kręgów społeczeństwa, w tym zaniedbywanych społecznie lub cierpiących na łagodną formę demencji czy chorobę Alzheimera. Zaproponowano im opowiedzenie historii swojego życia dzieciom ze szkół podstawowych w wieku od 6 do 12 lat.

Institucje partnerskie z Włoch, Zjednoczonego Królestwa, Finlandii i Słowenii określiły problemy dotyczące obydwie grupy – zaniedbywanych społecznie dorosłych oraz dzieci – ułatwiając interakcję między nimi. Omawiano zagadnienia związane z jedzeniem, świętami, rzemiosłem, gram i zabawami oraz wydarzeniami historycznymi. Po opowiedzeniu historii swojego życia seniorzy zachęcali dzieci do zadawania pytań oraz do twórczych zajęć, takich jak prace plastyczne, gry i zabawy oraz pisanie tekstów. Dzięki reakcjom i zainteresowaniu dzieci dorośli poczuli motywację do „przełożenia” swoich doświadczeń na język bardziej odpowiedni dla dzieci.

W zamian dzieci pomogły im nabyć nowe umiejętności, takie jak korzystanie z Internetu i granie w nowe gry. Podczas gdy dorośli nabywali umiejętności komputerowe, zyskiwali pewność siebie i poczucie własnej wartości, dzieci wzbogacały swoją wiedzę historyczną i świadomość zmian w społeczeństwie, w którym żyją.

Wpływ projektu na wszystkich jego uczestników i lokalną społeczność był jednoznacznie pozytywny. Partnerstwo zachęciło całą społeczność do przyjęcia postawy troski o starszych mieszkańców, poprawiając tym samym ogólną jakość życia. Doprowadziło to do lepszej integracji społecznej osób zaniedbywanych społecznie i niepełnosprawnych w podeszłym wieku.

Koncepcja TEDDYBEAR wzbogaciła zestaw metod i technik stosowanych przez organizacje partnerskie. Zainteresowały się nią bliżej inne instytucje.

11

TEDDYBEAR – Twinning the elderly disadvantaged and disabled with the young by enabling active reminiscence

KOORDYNATOR PROJEKTU
EDUCATIONAL CENTRES
ASSOCIATION – NORWICH UK

DANE KONTAKTOWE
Paul Olver
21 Ebbisham Drive
Norwich, NR4 6HQ
United Kingdom
paulolver@hotmail.com

PARTNERSTWO
4 partnerów z UK, IT, FI i SI

STRONA INTERNETOWA
<http://www.teddybear.eu.com>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2004–2006

Europejska sieć komputerowa – Internet dla starszych osób

12 |

W Europie rośnie znaczenie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Duża część informacji o wydarzeniach społeczno-politycznych dostępna jest wyłącznie w Internecie. Coraz więcej Europejczyków ma dostęp do Internetu, jednak jak dotychczas wiele starszych osób jest wykluczonych z korzystania z nowinek informacyjno-komunikacyjnych.

Wszyscy współuczestnicy partnerstwa EuCoNet z 7 krajów europejskich opracowali metody uczenia się i nauczania starszych osób, wymieniając wiedzę na temat stosowanych metod, takich jak uczenie się od rówieśników i nauka międzypokoleniowa. Uczestnicy tych specjalistycznych kursów odgrywali aktywną rolę, przedstawiając refleksje na podstawie własnych doświadczeń uczenia się korzystania z Internetu oraz badania nowych sposobów używania komputera, takich jak np. e-learning.

Institucje partnerskie wymieniały i porównywały informacje oraz oceniały sposoby realizacji najlepszych rozwiązań z poszczególnych krajów. Sieci wzmacniające, rozwój kawiarenek internetowych dla starszych ludzi i opracowanie materiałów do uczenia się przeznaczonych dla tej grupy docelowej znacznie przyczyniły się do sukcesu przedsięwzięcia.

Uczestnicy inicjatywy EuCoNet rozpowszechniali zdobyte doświadczenia, wspierali kawiarenki internetowe dla starszych ludzi i wnieśli wkład w opracowanie interaktywnych materiałów do nauki przeznaczonych dla starszych osób. Starsze osoby zbliżyły się do siebie zarówno wirtualnie, jak i realnie, ponieważ mogły komunikować się przy użyciu nowoczesnej technologii. W szerszym wymiarze projekt EuCoNet umożliwił pokonywanie różnicy pokoleń i poznawanie się ludzi z różnych środowisk kulturowych Europy.

Europäisches Kompetenz-Netzwerk – Erschließung des Internets für ältere Erwachsene

KOORDYNATOR PROJEKTU
UNIVERSITÄT ULM – ZENTRUM FÜR
ALLGEMEINE WISSENSCHAFTLICHE
WEITERBILDUNG (ZAWIW)

DANE KONTAKTOWE
Carmen Stadelhofer
Universität Ulm
D-89069 Ulm
carmen.stadelhofer@
zawiw.uni-ulm.de

PARTNERSTWO
7 partnerów z DE, IT, CZ, ES, SK
i UK

STRONA INTERNETOWA
<http://www.gemeinsamlernen.de/euconet>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2002–2004

Praktyka czyni mistrza – Promowanie obywatelstwa europejskiego przez naukę języków

W ramach tego partnerstwa na rzecz kształcenia zbadano sposoby, w jakie znajomość języka obcego może przyczynić się do promowania świadomości innych kultur i aktywnego obywatelstwa europejskiego. Celem projektu było przełamanie barier osobistych, kulturowych i społecznych oraz poszukiwanie możliwości wzajemnego kontaktowania się uczących się dorosłych z Europy, tak aby mogli ćwiczyć znajomość języka obcego na żywo.

Założenia partnerstwa opierały się na korzystaniu z nowoczesnych technologii przez przedstawicieli społeczności lokalnych, osoby mieszkające na obszarach o wyraźnej odrębności społecznej, obszarach trudno dostępnych oraz osoby w podeszłym wieku. Korzystanie z narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych było konieczne, a zarazem stanowiło wyzwanie, ponieważ wielu uczestników nie było do nich przyzwyczajonych. Wynikiem projektu było powstanie portalu komunikacji wirtualnej, wdrożenie „Wirtualnego spotkania bez granic” (Virtual Meeting without Borders) – programu komunikacji wirtualnej w języku angielskim i hiszpańskim – oraz zorganizowanie praktycznego kursu dla pedagogów uczących osoby dorosłe na temat sposobów korzystania z programu komunikacji wirtualnej w sali szkolnej. Za pomocą programu uczący się mogli odbywać wirtualne podróże po Europie, zwiedzać miejsca, którymi się interesowali, rezerwować pokoje hotelowe i kupować pamiątki. Ich odpowiednicy w pozostałych krajach partnerskich spełniali rolę prze-

wodników albo gospodarzy osób odwiedzających. Uczący się mieli okazję wyrazić swoją tożsamość kulturową oraz uzyskać więcej informacji o innych kulturach i tradycjach.

Podczas realizacji projektu „Praktyka czyni mistrza” zachęcano uczących się do uświadomienia sobie, że są częścią wielokulturowego środowiska europejskiego oferującego bogactwo kultur, narodów i języków. Uczestnicy zdali sobie również sprawę, że życie i praca w społeczeństwie opartym na wiedzy wymaga aktywnego obywatelstwa europejskiego. W projekcie zastosowano krytyczne podejście do własnych tradycji i zwyczajów i tolerancyjne podejście wobec innych krajów i kultur europejskich. Ustanowiono również stałą transeuropejską sieć placówek nauki elektronicznej, w których kształcący się dorośli mogli dzielić się informacjami kulturowymi, historycznymi, gospodarczymi i geograficznymi w celu promowania znajomości odmiennych społeczeństw i kultur.

13

Practice makes perfect: Promoting European citizenship through language

KOORDYNATOR PROJEKTU
SOROS INTERNATIONAL HOUSE

DANE KONTAKTOWE
Daiva Malinauskiene
(dyrektor SIH)
Konstitucijos ave 23 A
LT-08105 Vilnius
daiva@sih.lt

PARTNERSTWO
4 partnerów z LT, ES, and RO

STRONA INTERNETOWA
<http://www.sih.lt>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2003–2006

Spotkania z etyką

14 |

W ramach programu Grundtvig na rzecz kształcenia pod nazwą „Spotkania z etyką” (Meetingpoint Ethics) koncentrowano się na pytaniach i dylematach stojących przed nowoczesnym społeczeństwem oraz wykorzystywano narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu organizowania i wspierania dyskusji między kształcącymi się dorosłymi w Europie. W ramach projektu ustanowiono wirtualną platformę umożliwiającą dostęp do informacji na temat różnorodnych zagadnień i komunikowanie się.

W ramach partnerstwa uczące się osoby z Niemiec, Austrii, Włoch i Litwy dyskutowały na takie tematy, jak aborcja, problematyka płci, zrównoważony rozwój oraz związki między etyką a światem pracy. Dyskusje wchodziły w skład kursów opracowanych przez wszystkich partnerów, oferowanych w formie „nauki mieszanej”, czyli nauki opartej na technologiach informacyjno-komunikacyjnych w połączeniu z realnymi dyskusjami prowadzonymi podczas regularnych spotkań. Uczący się pozytywnie ocenili te doświadczenia i nową perspektywę europejską w swoim myśleniu.

Sukcesem projektu była nie tylko zmiana perspektywy. Okazało się, że formuła mieszana nauki może być wykorzystywana również w kształceniu w zakresie etyki. Pozytywne doświadczenia zdobyte w trakcie projektu przez organizacje partnerskie doprowadziły do wypracowania nowych perspektyw w kształceniu dorosłych oraz wzbogaciły prowadzoną przez nie działalność edukacyjną.

Formuła mieszana nauki zwiększa możliwości mieszkańców obszarów wiejskich i obszarów trudno dostępnych w zakresie kształcenia dorosłych. Jej wprowadzenie przyczyniło się do poprawy organizacji i wzrostu dostępności kształcenia dorosłych. W projekcie „Spotkania z etyką” nie tylko wykazano użyteczność zastosowanej techniki. Jego zalety to również nawiązanie współpracy wśród uczestników i poszerzenie ich horyzontów.

Meetingpoint Ethics

KOORDYNATOR PROJEKTU
KATHOLISCHE BUNDES-
ARBEITSGEMEINSCHAFT FÜR
ERWACHSENENBILDUNG (KBE)

DANE KONTAKTOWE
Helga Gisbertz
Joachimstr. 1
D-53113 Bonn
gisbertz@kbe-bonn.de

PARTNERSTWO
8 partnerów z DE, AT, IT i LT

STRONA INTERNETOWA
<http://www.treffpunkt-ethik.de>
dostęp do platformy nauczania

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2004–2006

READCOM – kluby czytelnicze dla dorosłych

Rozwój nawyków czytelniczych wśród dorosłych to jeden z najlepszych sposobów na pobudzenie ich aktywności intelektualnej i społecznej. Celem partnerstwa na rzecz kształcenia READCOM jest rozwój nawyków czytelniczych wśród dorosłych przez tworzenie grup dorosłych, w szczególności w podeszłym wieku, zainteresowanych ustawicznym kształceniem przez czytanie.

Prowadzenie klubu czytelniczego wymaga dokładnego planowania. Jak zachęcić ludzi do korzystania z książek i zainteresować ich czytaniem? Jak dobrać książki? Należy również określić pedagogiczne i dydaktyczne podejście do korzystania z książek. Aby kluby czytelnicze były przedsięwzięciem udanym, prowadzące je osoby potrzebują szkolenia.

Choć projekt READCOM rozpoczął działanie dopiero w 2005 r., już umożliwił wielu dorosłym podzielenie się swoimi doświadczeniami i poszerzenie wiedzy przez czytanie. Organizacje partnerskie opracowały stronę internetową, aby ułatwić komunikację grup READCOM z różnych części Europy, opracowały odpowiednie strategie pedagogiczne i zorganizowały wymianę członków klubów czytelniczych. Dla osób zainteresowanych organizacją i prowadzeniem klubów czytelniczych READCOM opracowano specjalny program kursów. Kursy pomagają przyszłym kierownikom klubów czytelniczych organizować „twórcze spotkania z książką”, dostrzegać aspekty intelektualne, uczyć strategii czytania i przekazywać chętnym podstawową wiedzę w zakresie twórczego pisania, edycji i publikacji własnych tekstów.

15

READCOM – Reading Clubs for Adult Learning Communities

KOORDYNATOR PROJEKTU
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. W.J. GRABSKIEGO
W DZIELNICY URSUS
M. ST. WARSZAWY

DANE KONTAKTOWE
Piotr Jankowski
ul. Plutonu Torpedy 47
PL-02-495 Warszawa
p.jankowski@bpursus.waw.pl

PARTNERSTWO
8 partnerów z AT, BE, PL, PT i TR

STRONA INTERNETOWA
<http://www.readcom.info>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2005–2007

NEWROLE

16 |

Z przeprowadzonych badań wynika, że szczególnie starsi pracownicy mają trudności z utrzymaniem zatrudnienia lub znalezieniem nowej pracy. Aby zmniejszyć zagrożenie bezrobociem i wykluczeniem społecznym pracownicy w wieku powyżej 45 lat potrzebują specjalnego wsparcia. Takie założenie było punktem wyjścia dla partnerstwa Grundtvig NEWROLE. Aby wesprzeć starszych ludzi w zakresie nauki i rozwoju osobistego ośrodki kształcenia dorosłych z Francji, Norwegii, Hiszpanii, Włoch, Bułgarii i ze Zjednoczonego Królestwa skoncentrowały swoje wysiłki na współpracy z przedsiębiorstwami, władzami lokalnymi i innymi instytucjami.

Dla wielu ośrodków kształcenia dorosłych wspieranie pracowników w wieku powyżej 45 lat stanowi nowość i powoduje przesunięcie akcentów w tradycyjnie odgrywanej przez nie roli. Wszystkie instytucje uczestniczące w tym partnerstwie musiały przejść proces zmian organizacyjnych i rozwoju w celu poprawy jakości usług świadczonych na rzecz starszych pracowników. Stały się również przed wyzwaniem lepszego reagowania na potrzeby pracodawców i lokalnego rynku pracy oraz dostosowania świadczonych usług do tych warunków.

W ciągu trzech lat poszczególni partnerzy opracowali udoskonalone rozwiązania w tworzeniu lokalnych sieci współpracy z władzami lokalnymi, przedsiębiorstwami, biurami pośrednictwa pracy i instytucjami badawczymi. Stworzyli w swoich organizacjach nowe stanowiska i podnieśli kompetencje personelu. Ostatni z wymienionych celów osiągnięto m.in. przez opracowanie nowego szkolenia dla starszych osób i odpowiednich metod dydaktycznych. Ponadto w poszczególnych instytucjach partnerskich znacznie poprawiono weryfikację umiejętności nabytych przez uczestników kursu. Już w trakcie projektu zaangażowano 662 starszych pracowników do nowo ustanowionych działań szkoleniowych prowadzonych przez instytucje partnerskie.

Przedsiębiorstwom uświadomiono nową rolę „pośredników dorosłych”, jaką zaczęły odgrywać organizacje działające w dziedzinie kształcenia dorosłych, oraz zapoznano je z wynikami w tej dziedzinie. Ze względu na lokalną współpracę i konkretne wyniki projekt ułatwił uznanie kwalifikacji i doświadczenia nabytego przez pracowników w wieku powyżej 45 lat, przyczyniając się do podniesienia ich statusu społecznego.

NEWROLE

KOORDYNATOR PROJEKTU
GRETA AMPERE, FRANCJA

DANE KONTAKTOWE

Daniel Pillon
27 rue Gentil
F-69002 Lyon
daniel.pillon@ac-lyon.fr

PARTNERSTWO

8 partnerów z FR, NO, ES, IT,
BG i UK

STRONA INTERNETOWA

[http://uk.groups.yahoo.com/
group/newrole](http://uk.groups.yahoo.com/group/newrole)

CZAS TRWANIA PROJEKTU

2003–2006

Partnerstwo Grundtvig pod nazwą IMPATH – Immigrant pathways rozpoczęło od analizy procesu imigracji w poszczególnych państwach partnerskich oraz oceny warunków społecznych, zasobów i metod potrzebnych do radzenia sobie z imigracją. Następnie partnerzy wymieniali się najlepszymi rozwiązaniami i wdrażali je, umożliwiając imigrantom lepszą integrację ze społeczeństwem oraz pomagając im w walce z dyskryminacją.

Każdy z partnerów projektu odczuł poprawę w swojej działalności. Na przykład South Kerry Development Partnership z Irlandii i organizacja partnerska z Finlandii zastosowały „teatr cieni” – rozwiązanie zaczerpnięte z Hiszpanii. „Teatr cieni” to koncepcja zorganizowania kursu teatralnego skupiającego na cotygodniowych spotkaniach zarówno imigrantów, jak i rodzimych mieszkańców. Uczestnicy współpracują podczas przygotowywania sztuki i odgrywają ją za podświetlonym ekranem. Dzięki temu widzowie nie widzą twarzy uczestników aż do końca przedstawienia.

Ci ostatni są mniej skrępowani, chętniej grają i wyrażają samych siebie bez przytłaczającej atmosfery dawania przedstawienia bezpośrednio na oczach widowni. „Teatr cieni” pomaga uczącym się z różnych środowisk wziąć udział we wspólnym działaniu, poprawić umiejętności w zakresie pracy zespołowej, budować poczucie własnej wartości i szacunku dla samego siebie, zwiększać inicjatywę i poprawiać wyrażanie własnego „ja”. Tworzenie grup „Teatru cieni” wchodzi obecnie w skład kursów oferowanych przez obydwie instytucje.

Wymieniano się również z powodzeniem innymi, sprawdzonymi rozwiązaniami. Partnerstwo South Kerry Development zaprezentowało „Szkolenie przeciw dyskryminacji” oferowane wcześniej w Hiszpanii i we Francji. W Finlandii i Hiszpanii wprowadzono organizację Wielokulturowego Obozu Letniego, stanowiącego kolejny przykład dobrej praktyki pochodzący z Irlandii. W Finlandii rozpowszechniono tę praktykę w powiązaniu z trzyletnim programem wsparcia dla imigrantów, obejmującym naukę języka, zaznajomienie z fińskimi zwyczajami i kulturą oraz inne formy wsparcia.

IMPATH – Immigrant pathways

KOORDYNATOR PROJEKTU

AIPC – PANDORA

DANE KONTAKTOWE

Ana Esteverri

Gran Via, 71-2

E-28013 Madrid

aipc@aipc-pandora.org

PARTNERSTWO

4 partnerów z FR, IE, FI i ES

STRONA INTERNETOWA

<http://www.aipc-pandora.org/proyectoProgramaIng.php>

CZAS TRWANIA PROJEKTU

2003–2006

CASCADE – Druga szansa

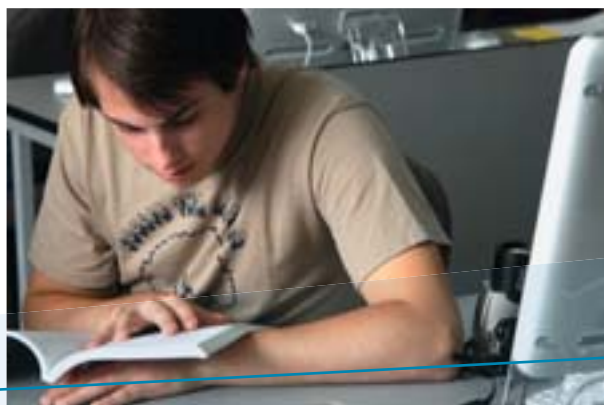
18

Brak czasu, środków finansowych, problemy rodzinne i brak motywacji to najczęstsze przyczyny utrudniające wielu dorosłym obywatelom Europy pełne korzystanie z możliwości kształcenia. Celem projektu CASCADE było przełamanie niektórych barier w zakresie podejścia do nauki związanych z zaniedbaniem społecznym, brakiem pewności siebie, postrzeganiem swojego wieku jako przeszkody lub generalnym brakiem motywacji.

W wyniku analizy poprzednich doświadczeń dydaktyczno-metodologicznych zgromadzonych przez instytucje partnerskie z Włoch, ze Zjednoczonego Królestwa, z Danii, Rumunii i Hiszpanii zidentyfikowano pewne obszary tematyczne związane z wymiarem europejskim edukacji dorosłych. Opracowano krótki modułowy kurs uświadamiania i nauczania tych aspektów, który można było wykorzystać w podobnych instytucjach w krajach partnerskich. Podczas kursu poruszano zagadnienia obywatelstwa europejskiego, uczenia się przez całe życie i znaczenia nauki języków, korzystając z technik budowania własnej wartości. Dzięki modułowej układowi kursu łatwo było rozpowszechnić zagadnienia określone i opracowane na pierwszym etapie projektu.

Projekt przyczynił się do poprawy w zakresie kształcenia dorosłych, wywołał pierwsze zmiany w organizacji kształcenia dorosłych, pozwolił na rozpowszechnienie zarówno nowych, jak i wcześniej stosowanych koncepcji i rozwiązań wśród instytucji partnerskich oraz rozpropagowanie koncepcji uczenia się przez całe życie wśród słuchaczy i miejscowego społeczeństwa. Umożliwił również podniesienie motywacji dorosłych do nauki języków.

W ramach partnerstwa opracowano płyty CD i DVD oraz publikację „Adults in Europe” (Dorośli w Europie), a także, w czasie trwania projektu, zorganizowano 7 seminariów i opracowano dwa moduły nauczania – jeden dla nauczycieli kształcących dorosłych, a drugi dla dorosłych słuchaczy. Współorganizatorzy projektu zastosowali w dużym stopniu komunikację przez komputer, co pozwoliło zwiększyć również ich umiejętności w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wyniki projektu szeroko rozpowszechniano, uzyskując „efekt kaskady” – motywowania innych do wykorzystywania wyników we własnych projektach i pobudzania do zmian wewnątrz instytucji – i trwałość wyników.

Cooperative Adult Second Chance Action Development in Education

KOORDYNATOR PROJEKTU
IRRE LOMBARDIA (REGIONALNY
INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJ-
NYCH W LOMBARDII)

DANE KONTAKTOWE
Lauretta D'Angelo
Via Leone XIII, 10
I-20145 Milano
dangelo@irre.lombardia.it

PARTNERSTWO
6 partnerów z IT, DK, UK,
ES i RO

STRONA INTERNETOWA
<http://old.irrelombardia.it/cascade/EN/Indexen.htm>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2001–2006

W ramach tego partnerstwa na rzecz kształcenia trzy instytucje z Niemiec, Belgii i Hiszpanii pracujące z niepełnosprawnymi wymieniały doświadczenia w edukacji specjalnej dla dorosłych. Przez skupienie się na temacie „Życie w Europie” partnerstwo postawiło sobie za cel usprawnienie stosowanych metod pedagogicznych. Uczący się byli aktywnie zaangażowani w projekt. Opracowane materiały szkoleniowe zostały szeroko rozpowszechnione.

„Życie w Europie” w zasadzie obejmuje 3 tematy: życie na terenach wiejskich i miejskich; kultura, sztuka i ludzka działalność; historia i przyszłość. Zajmując się przedstawionymi aspektami życia w Europie, współorganizatorzy projektu opracowali materiały szkoleniowe i metody dydaktyczne dostosowane do potrzeb słuchaczy ze specjalnymi potrzebami, stwarzające szereg możliwości uczenia się również innym kategoriom słuchaczy. Projekt „Życie w Europie” pozwolił zgromadzić różne metody integracyjnego kształcenia dorosłych, polepszając kontakty międzykulturowe i zwiększając wiedzę na temat Europy, z bogactwem jej kultur i języków. Zastosowane materiały edukacyjne obejmują m.in. wykresy obrazkowe i inne techniki komunikacji niewerbalnej dla niepełnosprawnych, odpowiednie techniki i metody prezentacji krajów słuchaczy ze specjalnymi potrzebami, jak również techniki poznawania wielozmysłowego.

Po opuszczeniu szkoły młodym osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi często brakuje dalszych możliwości edukacyjnych. Zamierzeniem projektu „Życie w Europie” było wypełnienie również tej luki poprzez zaoferowanie dorosłym większych możliwości rozwoju umiejętności i kwalifikacji. Podmioty uczestniczące w projekcie były również źródłem informacji o możliwościach podjęcia pracy przez osoby mające specjalne potrzeby.

Leben in Europa – Menschen mit schwerer geistiger und/oder mehrfacher Behinderung entdecken die Vielfalt Europas

KOORDYNATOR PROJEKTU
BARMHERZIGE BRÜDER
STRAUBING

DANE KONTAKTOWE
Anna Rieg-Pelz
Katharina Werner
Äußere Passauer Straße 60
D-94315 Straubing Gremsdorf

PARTNERSTWO
3 partnerów z DE, BE i ES

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2005–2007

Wielodyscyplinarne podejście do edukacji podstawowej dorosłych i nauki w więzieniach

20 |

Podstawowym celem projektu edukacji więziennej było opracowanie i zbadanie w praktyce wielodyscyplinarnego podejścia do edukacji dorosłych i edukacji podstawowej oraz uczenia się w więzieniach. Jednak duże znaczenie w projekcie miało to, że także więźniowie aktywnie uczestniczyli we współpracy, tworząc trzy magazyny pod tytułem „Otwarte drzwi” (Open doors).

Zespoły nauczycieli z 6 więzień w Irlandii, Zjednoczonym Królestwie, Bułgarii, Polsce i Norwegii razem badały tę tematykę, wymieniając pomysły na temat metod i technik uczenia oraz opracowały wspólne lekcje, których można udzielać dorosłym z zastosowaniem ścieżki międzyprzedmiotowej programu nauczania. Minimum programowe obejmowało podstawy liczenia, pisanie, technologie informacyjno-komunikacyjne oraz umiejętności społeczne i życiowe. Zorganizowano wymianę personelu, pozwalając kadrze nauczycielskiej na poznanie innych technik i modeli nauczania oraz rozwiązań godnych naśladowania.

Więźniowie wnieśli wkład w opracowanie „Open Doors” w postaci artykułów, wierszy i krótkich opowiadań. Byli również odpowiedzialni za zebranie materiału w jedną całość oraz zlecenie opracowania i wydrukowania magazynu. Dało im to możliwość wykazania się kreatywnością. Tematyka podejmowana w magazynach spotkała się z szerokim odzewem w każdym z zaangażowanych więzień. Choć więźniowie należeli do różnych systemów więziennictwa, mogli dzielić się swoimi doświadczeniami, jak również uwagami o środowiskach, z których pochodzą, i nadziejami na przyszłość. Poziom opracowania był wyjątkowo wysoki i pobudzał do myślenia.

Sukces tego partnerstwa zainspirował inne więzienia do realizacji projektów współpracy, obejmujących różnorodne tematy edukacyjne i zachęcających więźniów do odkrywania własnej kreatywności i korzystania z niej.

MABEL – Multi-disciplinary Approach to Adult Basic Education and Learning

KOORDYNATOR PROJEKTU
HER MAJESTY'S PRISON
MAGHABERRY

DANE KONTAKTOWE
Geoff Moore
Education Departement
Old Road, Upper Ballinderry
Lisburn, Co Atrium
Northern Ireland BT27 2 NF

PARTNERSTWO
7 partnerów z UK, IE, BG,
PL i NO

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2002–2004

Europejska jakość w indywidualnych ścieżkach kształcenia (EQUIPE)

Jest to sieć programu Grundtvig skupiająca znaczną liczbę uczelni wyższych i instytucji kształcenia dorosłych, które dążą do podniesienia jakości w kształceniu ustawicznym na uczelniach wyższych. Dorośli studiujący na uczelniach wyższych zazwyczaj mają inne potrzeby, motywacje i oczekiwania niż ludzie młodzi korzystający z głównego nurtu szkolnictwa wyższego.

Przez opracowywanie, testowanie i promowanie narzędzi zapewniających i poprawiających jakość EQUIPE miał na celu podniesienie zaufania do nowatorskich rozwiązań w edukacji i tym samym zachęcanie do ich stosowania w kształceniu ustawicznym na uczelniach wyższych. Uczestnicy tych programów korzystają z indywidualnego toku nauki. Nauka może być o wiele bardziej motywująca zarówno dla uczących się, jak i nauczycieli, gdy nastąpi poprawa w zakresie dostępności (np. kontakt naukowy, porady, wskazówki, ukierunkowanie), środowiska nauki (np. kursy, projekty, system zaoczny i e-learning, konsultacje wykładów, zaliczanie) oraz wpływu i postępów (np. satysfakcja studenta, wpływ osobisty i zawodowy, rozwój w społeczeństwie i lokalnym środowisku).

Dzięki wykorzystaniu fachowej wiedzy wszystkich partnerów i europejskiej sieci EUCEN sieć przyczynia się do rozwoju potencjału europejskich uczelni wyższych oraz poprawy w zakresie kształcenia dorosłych na uczelniach wyższych.

Opracowano internetowy zestaw narzędzi służących wsparciu wysokiej jakości projektów kształcenia dorosłych na uczelniach wyższych. Zestaw narzędzi obejmuje przede wszystkim wskazówki, kwestie uznania wyników wcześniejszej nauki, nauki w systemie zaocznym i indywidualnego toku nauki. Zestaw ten obejmuje również podręcznik, studia przypadków z ponad 35 uczelni wyższych z 28 krajów europejskich oraz przegląd modeli jakości opatrzony przypisami, a także interaktywną stronę internetową zawierającą przykłady rozwiązań godnych naśladowania oraz szereg artykułów porównawczych i refleksyjnych.

21

European Quality in Individualised Pathways in Education (EQUIPE)

KOORDYNATOR PROJEKTU
UNIVERSIDADE DO PORTO

DANE KONTAKTOWE

Alfredo Soeiro

Universidade do Porto
Rua D. Manuel II
PT-4050-345 Porto
avsoeiro@fe.up.pt

PARTNERSTWO

31 partnerów z PT, LI, ES, IT, UK,
FI, AT, HU, FR, IE, GR, NO, BE,
DE, CZ, EE, DK, NL, ISLT, PL i SI

STRONA INTERNETOWA

<http://equipe.up.pt/>
<http://www.equipeplus.org/>

CZAS TRWANIA PROJEKTU

2002–2005

EQUIPE ■ ■ ■ ■

Słuch i dotyk – Podstawowy kurs angielskiego dla niedowidzących i niewidomych

22 |

W ramach projektu opracowano metodologię uczenia języków obcych niewidomych i niedowidzących dorosłych oraz opracowano materiały do nauki na podstawie kursu angielskiego dla widzących cieszącego się dużym powodzeniem. Metody te oparto na podejściu komunikatywnym, które nie było poprzednio stosowane wobec niewidomych.

W nauczaniu języków obcych dla niewidomych w większości krajów europejskich ciągle brakuje odpowiednich materiałów i metod, istnieje wiele też innych barier. Jedną z nich jest dominacja wizualnych form nauki w nowoczesnym nauczaniu języków obcych. Metody opracowane w ramach projektu stawiają uczącą się osobę w centrum procesu nauczania, ponieważ nauczyciel spełnia rolę jedynie pomocnika i uczestnika komunikacji, a nie instruktora. Korzystanie z czterech zmysłów dostępnych niewidomym (słuch, węch, smak i dotyk) oraz dodatkowo z metody całkowitego reagowania stanowi alternatywę dla korzystania z bodźców wizualnych.

Projekt zaowocował wieloma udanymi produktami, które spotkały się z dużym zainteresowaniem zarówno nauczycieli, jak i uczących się. Książka „Methodology of Teaching a Foreign Language to the Blind” promuje koncepcję uczenia się języka obcego z wykorzystaniem wielu zmysłów i podejścia komunikatywnego i zawiera zarówno teoretyczne, jak i praktyczne informacje dla nauczycieli. Książka dotyczy czterech głównych umiejętności językowych (mówienie, czytanie, pisanie i rozumienie ze słuchu), jest dostępna w językach angielskim, bułgarskim, greckim i niemieckim. Opracowano specjalny podręcznik w języku Braille’a dla niewidomych słuchaczy, obejmujący zaadaptowany kurs angielskiego („Streamline English”). Ponadto przygotowano interaktywny kurs na płycie CD-ROM wzbogacony o ćwiczenia ze słownictwa, testy, „mówiący” słownik i specjalnie dobrane nagrania dźwiękowe do poprawy zrozumienia ze słuchu.

Oprócz opracowania produktów do nauki współorganizatorzy projektu przeprowadzili kursy pilotażowe stanowiące ważną część projektu i skorzystali z aktywnego udziału niewidomych uczniów w procesie rozwoju projektu. Europejski Związek Niewidomych zareagował pozytywnie na jego wyniki, a partnerzy otrzymywali dowody ciągłego zainteresowania projektem ze strony nie tylko krajów europejskich, lecz także ze stron bardziej odległych: z Bliskiego Wschodu i Argentyny.

Listen and Touch

KOORDYNATOR PROJEKTU
EUROINFORM LTD

DANE KONTAKTOWE

Diana Tsova
19 Slavyanska Street
BG-1000 Sofia
euroinformo2@euroinformbg.com

PARTNERSTWO
6 partnerów z AT, BG, GR i UK

STRONA INTERNETOWA
<http://www.listenandtouch.org>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2002–2004

JOYFLL – Przyłęcz się do wnuków w nauce języka obcego

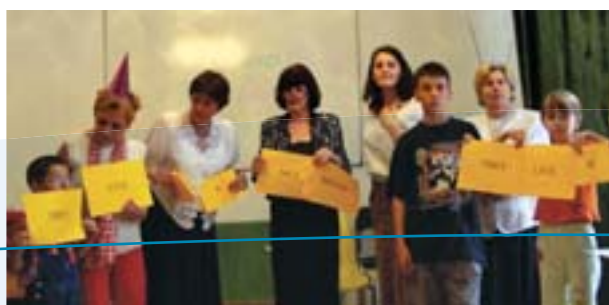
23

Projekt wykorzystał bliski związek międzygeneracją dziadków i ich wnuków. Każda ze stron motywuje drugą do nauki języka przez wspólną aktywność. Uzyskano znaczne postępy w wypadku dziadków, którzy wcześniej nie mieli prawie żadnych możliwości nauki języka. Ponadto przekonano sceptyków, że proces nauki języka obcego może być zabawą, i zrobiono wiele dla rozwiania stereotypu, zgodnie z którym języków można się nauczyć tylko w młodym wieku.

W wielu krajach europejskich, takich jak Bułgaria, Grecja, Hiszpania i Włochy, dziećmi opiekują się dziadkowie, podczas gdy rodzice są w pracy. Od dziadków oczekuje się pomocy nie tylko w codziennych czynnościach w domu, ale także w coraz większym stopniu w pracy domowej dzieci. Dostrzeżono w tym możliwość przekonania dziadków do przyłączenia się do wnuków w nauce języka obcego.

W celu przełamania niechęci dziadków do powrotu do szkoły partnerzy opracowali działania nieformalne mające przyciągnąć ich zainteresowanie. Wpadli na pomysł zastosowania gier podobnych do gier wykorzystywanych w nauce dzieci, poprawiających zdolność zapamiętywania. Gry te stanowiły element zabawy oraz pomogły stworzyć podczas zajęć luźniejszą atmosferę. Robienie błędów nigdy nie jest przyjemne, szczególnie dla dorosłych, dlatego nacisk położono na osiągnięcie kwalifikacji na poziomie elementarnym z fragmentaryczną umiejętnością mówienia. Dziadkom i babciom podobały się towarzyskie aspekty uczenia się w nieformalnych klubach z innymi. Chętnie brali też udział w różnych konkursach językowych, tworząc drużyny ze swoimi wnukami.

Do tej pory w zasadzie nauka języków nie była promowana w tej grupie docelowej. Projekt przyciągnął znaczne zainteresowanie, jest cytowany i rozpowszechniany na licznych imprezach w całej Europie. Stanowi inspirację dla wielu organizacji, które kontaktują się z koordynatorem i opracowują podobne działania. Ponadto projekt ma niezwykle duży wskaźnik kontynuacji wśród uczestników. Prawie wszyscy jego uczestnicy obecnie biorą udział w odpłatnych zajęciach.

JOYFLL

KOORDYNATOR PROJEKTU
ZNANIE ASSOCIATION

DANE KONTAKTOWE
Maria Stoicheva
1 Pozitano Square
BG-1000 Sofia
maria.stoicheva@gmail.com

PARTNERSTWO
4 partnerów z BG, ES, GR i IT

STRONA INTERNETOWA
<http://www.znanie-bg.org>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2001–2004

ALLEGRO – Umożliwienie nauki języków przez wyciągnięcie ręki do grup z zewnątrz

24 |

Projekt przyczynił się zarówno do współpracy w ramach środowiska edukacyjnego, jak i założenia partnerstw z szeregiem instytucji społecznych wcześniej niezwiązanych z nauczaniem języków. Wywarł znaczny wpływ na wybrane grupy docelowe (grupy społecznie zaniedbywane lub fizycznie upośledzone, których członków można uznać za „nietradycyjnych” adeptów nauki języka), uświadamiając im korzyści płynące ze znajomości języków obcych.

Z różnych powodów wielu obywateli UE ma ograniczone możliwości nauki języka albo nawet nie ma ich wcale. Pod wieloma względami osoby te są ograniczone, np. w zakresie możliwości zatrudnienia oraz korzyści edukacyjnych i radości, jakie przynosi nauka języków. W projekcie ALLEGRO przyjęto założenie, że każdy ma prawo do korzystania z nauki języka i w rezultacie do udziału w idei europejskiej. Aby to osiągnąć, w projekcie wprowadzono nowatorskie, proste w realizacji podejście wyjścia z nauką języka do nowych społeczności, w których idea nauki języka czy bycia częścią Europy znaczy niewiele albo nic.

Ponad 60 grup językowych w krajach partnerskich zaangażowano w różnorodne zajęcia językowe od lekcji próbnych po dłuższe kursy. Wśród uczestników były matki i dzieci w trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej, więźniowie, osoby wychodzące z nałogu, bezrobotni od dłuższego czasu szukający pracy, osoby, które wystąpiły o azyl, osoby z trudnościami w uczeniu się, osoby z upośledzeniem fizycznym, ofiary wojny i cierpiący na choroby umysłowe. W celu dotarcia do tych grup docelowych partnerzy ALLEGRO ściśle współpracowali z instytucjami socjalnymi, rządowymi, organizacjami charytatywnymi i innymi podmiotami zapewniającymi pomoc społeczną. Jednym z celów było przekonanie osób wewnątrz tych organizacji do wartości uczenia się języka.

Projekt wywarł ogromny wpływ na wszystkich, którzy wzięli w nim udział – uczących się, nauczycieli, partnerów i instytucje społeczne. Uczestnicy projektu stwierdzali, że projekt dał im więcej wiary w siebie, lepsze zdolności komunikacyjne, dumę z osiągnięć i wzrost poczucia własnej wartości. Z początku niektóre zaangażowane instytucje nie były przekonane do wartości nauki języka dla swoich podopiecznych. Stosunek ten zmienił się niemal w każdym przypadku, a wiele instytucji kontynuowało nauczanie języka po zakończeniu projektu.

ALLEGRO

KOORDYNATOR PROJEKTU

NOTTINGHAM TRENT
UNIVERSITY

DANE KONTAKTOWE

Linda Parker
150 Railway Terrace
Rugby CV21 3HN
United Kingdom
lindap@all-languages.org.uk

PARTNERSTWO

6 partnerów z DE, DK, ES, FR,
SI i UK

STRONA INTERNETOWA

<http://allegro.acs.si/>

CZAS TRWANIA PROJEKTU

2002–2005

Otwarcie możliwości nauki języka

| 25

Celem projektu było poszerzenie uczestnictwa w nauce języków obcych i podniesienie stanu świadomości kulturowej przez wskazanie i spopularyzowanie godnych naśladowania rozwiązań w samodzielnej nauce. W ramach dotarcia do grupy docelowej projektu (głównie „nietradycyjnych” uczestników pochodzących z lokalnych społeczności) zajęto się problemem niepowodzenia i niezadowolonia, z jakim mogą spotkać się osoby uczące się w tradycyjny sposób.

W ramach projektu zbadano wiele modeli dobrych praktyk w samodzielnym uczeniu się języka w różnych kontekstach lokalnych i narodowych. Promowano uczenie się poza tradycyjną salą lekcyjną w sposób dostosowany do potrzeb i zainteresowań słuchaczy. Osiągnięto ten cel przez otwarcie dla ogółu uniwersyteckich ośrodków dysponujących odpowiednimi materiałami, wydawanie tym ośrodkom i uczącym się osobnych pakietów do nauki, udostępnianie materiałów w miejscach publicznych (np. w miejscowej bibliotece lub w ramach objazdowej akcji promocyjnej), umożliwienie nauki on-line i w systemie zaocznym, korzystanie z teatru jako środka motywowania uczących się, oferowanie szkolenia nauczycieli i zakładanie kół naukowych.

Partnerzy współpracowali z innymi świadczeniodawcami w opracowywaniu programów nauki dostępnych dla słuchaczy nieuczęszczających na zajęcia w sali lekcyjnej.

Celem niektórych projektów było przekonanie do korzyści i radości płynących z nauki języka, podczas gdy inne miały na celu zaoferowanie bardziej uporządkowanej (jednak wciąż nieformalnej) nauki.

Grupy docelowe były różne w zależności od zastosowanego modelu nauki. Wśród nich była cała lokalna społeczność, rodzice, młodzież, byli słuchacze, bezrobotni, emeryci, osoby o specjalnych potrzebach i uczący się nżoocznie. Umożliwiono im ustanowienie własnych celów i korzystanie z nauki bez stresu związanego z testami, egzaminami i potrzebą brania udziału w długotrwałych kursach. Podejście, w którym docenia się wszystkie możliwości uczenia się, umożliwia obywatelom i pracodawcom docenienie zalet kształcenia przez całe życie.

Projekt pozwolił na zmianę podejścia zarówno wśród uczących się, jak i usługodawców. Wielu uczących się po raz pierwszy zdało sobie sprawę, że mogą uczyć się języków w sposób, który im najbardziej odpowiada, a także że mają dostęp do znacznie bogatszej oferty materiałów. Dla niektórych instytucji partnerskich projekt oznaczał możliwość pracy na rzecz lokalnej społeczności, co nie zawsze jest postrzegane jako „akceptowalne” zajęcie dla uniwersytetów. W wypadku innych pomógł w tworzeniu partnerstw publiczno-prywatnych tam, gdzie one wcześniej nie istniały.

Opening the Door to Language Learning

KOORDYNATOR PROJEKTU
UNIVERSITY OF SOUTHAMPTON

DANE KONTAKTOWE

Alison Dickens
Highfield
Southampton SO17 1BJ
United Kingdom
a.m.dickens@soton.ac.uk

PARTNERSTWO
7 partnerów z BE, ES, HU, IE, LT, SE i UK

STRONA INTERNETOWA
<http://www.opendoor2languages.net>

CZAS TRWANIA PROJEKTU
2002–2005

Więcej informacji o programie Grundtvig 2007–2013 – Cele i działania

26 |

Cele programu Grundtvig:

- odpowiedź na wyzwania edukacyjne związane ze starzeniem się społeczeństwa w Europie
- pomoc w zapewnianiu osobom dorosłym możliwości poprawienia ich wiedzy i kwalifikacji

W szczególności działalność ta powinna:

- poprawić pod względem jakościowym i ilościowym oraz pod względem dostępności ogólouropejską mobilność osób biorących udział w kształceniu dorosłych, tak by wesprzeć mobilność co najmniej 7 000 osób rocznie do 2013 r.
- poprawić pod względem jakościowym i ilościowym współpracę pomiędzy organizacjami zajmującymi się kształceniem dorosłych w Europie
- zapewnić alternatywne możliwości dostępu do kształcenia dorosłym osobom z grup wymagających szczególnego wsparcia oraz marginalnych środowisk społecznych, w szczególności osobom starszym

- oraz osobom, które zaniechały kształcenia bez uzyskania podstawowych kwalifikacji
- ułatwić rozwój innowacyjnych praktyk w dziedzinie kształcenia dorosłych, a także ich transferu, w tym z państwa uczestniczącego do innych państw
- wspierać tworzenie innowacyjnych i opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie
- poprawić metody dydaktyczne oraz zarządzania organizacjami kształcenia dorosłych

Kto może wziąć udział?

W programie może uczestniczyć praktycznie każdy, kto jest zaangażowany w kształcenie dorosłych, np.:

- osoby korzystające z kształcenia dorosłych
- instytucje i organizacje oferujące możliwości kształcenia dorosłych, ich kadra nauczycielska oraz inni pracownicy tych instytucji lub organizacji
- placówki zajmujące się kształceniem lub doskonaleniem kadry kształcącej dorosłych, szkoły wyższe, ośrodki badawcze i podmioty zajmujące się kwestiami edukacji dorosłych
- stowarzyszenia i przedstawiciele osób związanych z kształceniem dorosłych, w tym stowarzyszenia osób uczących się i nauczycieli, podmioty świadczące usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa dotyczące dowolnych aspektów kształcenia dorosłych
- osoby i podmioty odpowiedzialne za systemy i strategie w zakresie dowolnych aspektów kształcenia dorosłych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym
- przedsiębiorstwa, organizacje niezarobkowe, wolontariaty, organizacje pozarządowe

W ramach programu Grundtvig wspierana jest następująca działalność:

Mobilność osób, w tym:

Wymiana uczących się i kadry kształcenia dorosłych, szkolenia w pracy dla kadry kształcenia dorosłych, wizyty przygotowawcze do partnerstw na rzecz kształcenia.

Dotacje do szkoleń w pracy mają umożliwić nauczycielom pracującym z dorosłymi podjęcie działalności szkoleniowej w innym kraju niż ten, w którym wykonują swoją pracę, poszerzając zrozumienie przez nich zagadnienia nauki przez całe życie w Europie i poprawiając ich umiejętności praktyczne w nauczaniu, zarządzaniu, doradztwie i in.

Może to oznaczać albo uczestniczenie w szkoleniu, albo podjęcie mniej formalnego rodzaju nauki, takiego jak wizyta studyjna, przypatrywanie się pracy czy branie udziału w konferencji lub seminarium. Praktycznie wszelka działalność ułatwiająca rozwój zawodowy kadry kształcenia dorosłych w najszerszym sensie.

Partnerstwa programu Grundtvig na rzecz kształcenia

- Partnerstwa programu Grundtvig na rzecz kształcenia nawiązane przez placówki kształcenia dorosłych z różnych krajów europejskich koncentrujące się na tematach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania uczestniczących organizacji.

Partnerstwa to działające na małą skalę projekty współpracy obejmujące placówki kształcenia dorosłych z co najmniej trzech krajów europejskich. Nacisk kładzie się na proces ustanawiania wymiany między partnerami w określonych dziedzinach oraz na aktywne uczestnictwo dorosłych słuchaczy w projekcie. Podejmowane tematy to m.in. aktywne obywatelstwo, nauka języków, dialog międzykulturowy, historia Europy, integracja i społeczeństwo, podstawowe umiejętności, nauka czytania, pisanie i liczenia,

nauczanie międzypokoleniowe i nauka w późniejszych latach życia, dialog międzypokoleniowy, doradztwo i wskazówki, technologie informacyjno-komunikacyjne oraz edukacja w więzieniach i dla byłych przestępców.

Projekty wielostronne

- Projekty wielostronne mają na celu usprawnienie systemów kształcenia dorosłych poprzez rozwój i transfer innowacji oraz dobrych praktyk. Można je zdefiniować jako projekty, w których instytucje lub organizacje z różnych krajów europejskich współpracują na rzecz rozwoju i transferu innowacji w kształceniu dorosłych. Można to osiągnąć przez przyjrzenie się treści i formie kształcenia dorosłych, analizę na poziomie systemu lub strategii, analizę dostępności oferty nauczania dla dorosłych lub poprawę zarządzania w edukacji dorosłych.

Sieci

- Sieci rozwijają kształcenie dorosłych w określonej dyscyplinie, tematyce lub aspekcie zarządzania; wskazują, usprawniają i rozpowszechniają odpowiednie przykłady dobrych praktyk i innowacje; udzielają wsparcia merytorycznego w projektach i partnerstwach; promują opracowywanie analizy potrzeb i zapewnienie jakości w kształceniu dorosłych.

Uczenie się przez całe życie

28 |

Europa przechodzi poważne zmiany, dążąc do stworzenia wiodącego w skali światowej społeczeństwa opartego na wiedzy. To znaczy, że wiedza i innowacje, które ona pobudza, są najcenniejszymi zasobami UE, szczególnie w warunkach rosnącej globalnej konkurencji we wszystkich dziedzinach.

Oznacza to, że lepsze szkolnictwo podstawowe, ponadpodstawowe i wyższe są ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. Ponadto ciągle szkolenia zawodowe i uczenie się muszą stale odnawiać bazę umiejętności obywateli UE, aby mogli oni poradzić sobie z dzisiejszymi wyzwaniami i ciągle zmieniającą się technologią. Unia Europejska utworzyła już silny wspólny rynek i wprowadziła wspólną walutę, euro. Kolejnym stojącym przed nami wyzwaniem jest uzupełnienie tych osiągnięć prawdziwie europejskim rynkiem pracy, na którym dobrze wykształceni i wyszkoleni obywatele mogą przenosić zdobyte kwalifikacje poza granice swojego kraju.

Wspólna platforma dla programów edukacyjnych i szkoleniowych

Komisja Europejska umieściła różnorodne inicjatywy edukacyjne i szkoleniowe pod wspólnym szyldem programu Uczenie się Przez Całe Życie. Wyposażony w znaczny budżet w wysokości 7 miliardów euro na lata 2007–2013 program zastępuje istniejące do tej pory programy w zakresie edukacji, szkolenia zawodowego i e-learningu, które wygasły w 2006 r.

Nowy program Uczenie się Przez Całe Życie oferuje osobom na dowolnym etapie ich życia inspirujące możliwości kształcenia w całej Europie. Składa się z czterech podprogramów sektorowych: Comenius (edukacja szkolna), Erasmus (szkolnictwo wyższe), Leonardo da Vinci (edukacja i szkolenie zawodowe) i Grundtvig (kształcenie dorosłych).

Ich uzupełnieniem jest program międzysektorowy, którego celem jest zapewnienie, aby w wymienionych programach sektorowych uzyskano jak najlepsze rezultaty. Cztery podstawowe rodzaje jego działalności to współpraca strategiczna, nauka języków, technologie informacyjne i komunikacyjne oraz skuteczne rozpowszechnianie i wykorzystywanie wyników projektów.

I wreszcie program Jean Monnet, który pobudza nauczanie, refleksję i debatę w zakresie procesu integracji europejskiej w placówkach szkolnictwa wyższego na całym świecie.

Jak składać wnioski?

Proces składania wniosków, poziom wsparcia oraz minimalna liczba partnerów są różne w zależności od rodzaju działania. Pierwszym punktem kontaktowym w odniesieniu do kwestii ogólnych, takich jak programy, materiały informacyjne, finansowanie, procedury aplikacyjne i formularze, są agencje krajowe w każdym z państw uczestniczących w projekcie.

Wykaz wszystkich agencji krajowych w krajach biorących udział w projekcie znajduje się na stronie internetowej:
http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/national_en.html

Szczegółowe informacje o składaniu wniosków można również uzyskać na następujących stronach internetowych:
http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html

Komisja Europejska

Grundtvig: Historie sukcesu – Europa stwarza możliwości

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich

2008 — 28 str. — 21,0 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-05889-9

Jak otrzymać publikacje UE?

Płatne publikacje Urzędu Publikacji są dostępne w EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu>. Ze strony tej można złożyć zamówienie na publikacje w dowolnym biurze sprzedaży.

Pełną listę sprzedawców naszych publikacji na całym świecie można uzyskać, wysyłając faks pod numer (352) 29 29 42 758.

R@ZEM

OD 1957

NC-77-07-168-PL-C

Urząd Publikacji
Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-05889-9

9 789279 058899